

† Farský list

Číslo 10 21. júna 2009

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ROK SV. PAVLA - CHÁPANIE SPOLUPRÁCE V DUCHU PAVLOVEJ SPIRITUALITY

Pavlovo misionárske úsilie v nás vzbudzuje obdiv. Jeho neúnavnosť a horlivosť pri šírení evanjelia je nám príkladom. Jeho činnosť však bola podporovaná množstvom spolupracovníkov a bez nich by len sotva dosiahla rozmery, ako ich poznáme. Skutky apoštolov ani samotné Pavlove listy nielenže nezakrývajú túto skutočnosť, ale dokazujú, že Pavol bol človekom vzťahov, bol apoštolom schopným pre Kristovo evanjelium získať, nadchnúť a počúvať vždy nových spolupracovníkov. Nevšimáť si Pavlovu schopnosť pre „tímovú prácu“ znamená stratiť významnú črtu jeho osobnosti. Stačí otvoriť Pavlove listy a nájdeme v nich dlhý rad mien, ktoré Pavol necháva pozdravovať. Andronika a Juniaš, Apollo, Akvila a Priscilla, Aristarchus, Epafras, Erastus, Jason, Lýdia, Oneziforus, Sílas, Timotej, Títus, Tychikus, - to sú len niektoré mená z dlhého radu jeho spolupracovníkov. Už v týchto prvých riadkoch vidíme krásnu aplikáciu pre dnešný život diecézy, farnosti či spoločenstva:

Pri ohlasovaní Kristovho evanjelia kňaz nemôže byť osamoteným apoštolom. Spolupráca, spoločenstvo alebo v modernej reči „tímová práca“ je nevyhnutnou podmienkou, aby Kristovo evanjelium rástlo v Duchu Pavlových slov: „Ja som sadiť, Apollo polieval, ale vzrast dal Boh“ (1 Kor 3,6).

Pavlovo chápanie Cirkvi ako Kristovho tajomného tela v Prvom liste Korinťanom 12,12-27 je jedným zo základných pilierov nielen jeho spirituality, ale samotnej podstaty

Cirkvi, čo osobitne silno zaznelo na II. vatikánskom koncile, zvlášť v konštitúcii Lumen gentium (bod 7). Preto povedať druhému kňazovi alebo laickému veriacemu „*Nepotrebujem Ťa*“ (porov. 1 Kor 12,21) je prehrešením sa proti samotnému Kristovi, ktorý je hlavou mystického tela.

V duchu Pavlovej spirituality je dôležité pri práci pre Božie kráľovstvo pamätať na tri prvky spolupráce:

1) **Získať spolupracovníkov.** V časoch totality z dôvodu prenasledovania a postihov bola pastorácia postavená na kňazovi. Máme príklady horlivých laických veriacich, práce v malých spoločenstvách atď., ale predsa vo všeobecnosti život

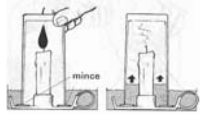
vo farnostiach sa odvíjal od kňaza. Keďže kňaz nechcel vystaviť nebezpečenstvu straty zamestnania alebo šikanovania svojich veriacich, neraz vzal zodpovednosť „na seba“, hoci riskoval pozbavenie štátneho súhlasu, vyhrážky, nátlak, prekladanie z miesta a pod. V tomto smere dnes Cirkev môže slobodne angažovať v práci laických veriacich. Cirkev na Slovensku aj takmer 20 rokov po páde totality stojí pred výzvou odhodiť zabehnutý spôsob osamelej pastorácie. Kňaz nemôže byť osamoteným apoštolom, ako sme to spomenuli v úvode. Uzatváranie sa do súkromia, venovanie sa iba vybranému okruhu veriacich patrí do minulosti. Nesmieme podľahnúť pocitu sebastačnosti – vystačíme si s tými, ktorých už máme. Majme odvahu získať pre Kristovo evanjelium vždy nových spolupracovníkov.

poznačené najmä nádejou. Svätý Augustín to v komentári k nášmu žalmu hovorí: „Dúfaj v Boha – to zodpovedá duši toho, ktorý je plný nádeje... Ži teraz v nádeji. Nádej, ktorú možno vidieť, už nie je nádej; ale ak dúfame v niečo, čo nevidíme, trpezlivo to očakávame“ (porov. Rim 8, 24-25) (*Esposizione sui Salmi* I, Roma 1892, s. 1019).

Žalm sa teda stáva modlitbou toho, kto je pútnikom na tejto zemi a dostáva sa do styku so zlom a utrpením, ale má istotu, že konečným cieľom dejín nie je priepasť smrti, ale spásonosné stretnutie sa s Bohom. Táto istota je ešte pevnejšia pre kresťanov, ku ktorým List Hebrejom volá: „Vy ste sa priblížili k vrchu Sion a k mestu živého Boha, k nebeskému Jeruzalemu, k myriádám, anjelov, k slávnostnému zhromaždeniu a k spoločenstvu prvorodených, ktorí sú zapísaní v nebi, k Bohu, sudcovi všetkých, a duchom spravodlivých, ktorí už dosiahli dokonalosť, k Ježišovi, prostredníkovi novej zmluvy, a k pokropeniu krvou, ktorá volá hlasnejšie ako Ábelova“ (Hebr 12, 22-24).

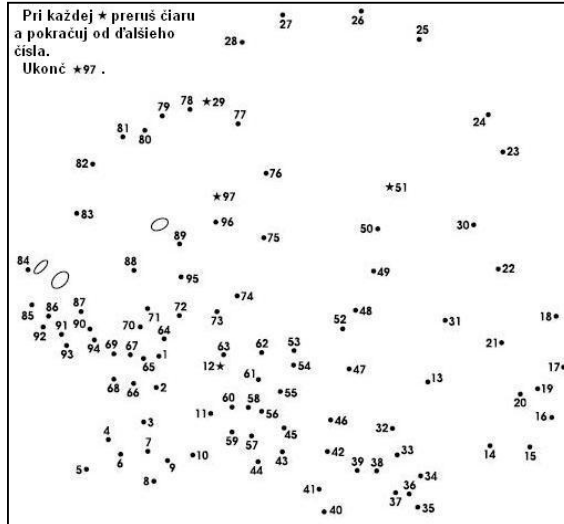
prevzaté: www.breviar.sk spracoval MŠ

Prečo hladina stúpa

Je možné zapáliť sviečku vo vesmíre? Aby sme mohli na danú otázku odpovedať urobíme nasledovný pokus. Do polovice misky nalejte vodu. Do stredu položte svietnik so sviečkou.,

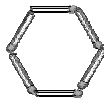
ktorá však nesmie byť celá ponorená do vody. Na okraje misky položte mince. Sviečku zapáľte a prikryte ju obráteným pohárom tak, aby pohár stál na minciach.

(voda (H₂O) sa skladá z vodíka a kyslíka).

Prázdny šesťuholník

1. Pridajte jednu zápalku a presunúť ďalšie dve tak, aby vznikli dva kosoštvorce.
2. Šesťuholník je zostavený zo šiestich zápaliek. Koľko zápaliek musíte preložiť, aby ste vytvorili rovnostranný trojuholník?

prevzaté: 40 ľahkých pokusov, ktoré realizujú malí debrujári

Dvaja veselí mníši sa zhovárajú:

- Čo myslíš, čo robil Noe počas štyridsiatic dní, kým trvala potopa?
- Myslim, že rád by chytil ryby, ale mal iba dva červíky.

Vydáva
Gréckokatolícka cirkev
Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov
Ul. Martina Benku 7, 080 01 Prešov

internet: www.grkat-sekcov.sk
e-mail: presov.sekcov@grkatpo.sk
tel.: 051/7725 540
tlač: A-print, sro., Reimanova 9, Prešov

Len pre vnútornú potrebu

Dobrovoľný príspevok: 0,10 € / 3 Sk

Neprešlo jazykovou úpravou

Spolupráca biskupa s kňazmi, farára s kaplánom, kňazov medzi sebou, kňazov a laikov je nevyhnutnosťou, aby Božia stavba rástla. Pavlova činnosť nespočívala iba v ohlásení Krista, ale v zakladaní kresťanských spoločenstiev, v ktorých ustanovoval predstavených, aby aj po jeho odchode pokračovali v evanjelizačnej práci. Božie kráľovstvo musí rásť aj po našom odchode z farnosti!

2) Nadchnúť pre Božie kráľovstvo. Pavlovo pôsobenie na misijných cestách je opísané týmito slovami: „*Posilňovali srdcia veriacich a povzbudzovali ich, aby vytrvali vo viere a že do Božieho kráľovstva máme vojsť cez mnohé utrpenia.*“ (Sk 14,22) Pavlova horlivosť za Pánov zákon ešte pred jeho povolaním za apoštola bola známa. Keď sa stal Kristovým apoštolom, túto horlivosť zapojil do služby evanjelia. Nadchnúť spolupracovníkov znamená ukázať im evanjelium také, aké skutočne je – *Radostným posolstvom!* Často náš pohľad a naše homílie sú negatívnym výpočtom nebezpečenstiev, ktoré na veriacich číhajú: liberalizmus, konzumizmus, sekularizmus... Iste, všetci si uvedomujeme tieto negatívne bremená, ale pamätajme aj na slová Apoštola národov: „*Kto nás odlúči od lásky Kristovej? (...) ani smrť, ani život... ani výška ani hĺbka.*“ Rim 8,35-39) Počas totality kresťanstvo nemohlo naplno ukázať svoju podstatu. V súčasnosti kresťanstvo môže prejavíť to, čím skutočne je. Že je slobodnou odpoveďou človeka, ktorý sa pre Krista rozhodne z osobného presvedčenia, lebo kresťanstvo mu ukáže ako správne praktizovať slobodu a ako rozlišovať veci, ktoré

sú skutočné od tých, ktoré sa iba zdajú byť také.

3) Počúvať druhých. Pri každej liturgii zaznieva na konci čítania zo Svätého písma zvolanie: „Počuli sme Božie“ resp. „slovo Pánovo.“ Nie je to iba formálne ukončenie textu, ale skutočné vyjadrenie postoja človeka. Schopnosť počúvať je v Biblii synonymom otvorenosti pre Božie pôsobenie, vyjadrením poslušnosti voči Pánovmu slovu a pripravenosti konať podľa vypočutého slova. Z tejto vertikálnej roviny je nevyhnutný prechod do horizontálnej roviny – počúvať spolupracovníka, brata, sestry... Veľa podnetov Svätého Ducha ostáva **nevypočutých** práve z dôvodu našej nechoty počúvať druhých. Usilujme sa načúvať ľuďom a veciam, ktoré sú odlišné od tých, o ktorých premýšľame a hovoríme my, ale neposudzujeme tých, ktorí ich hovoria. Buďme otvorení porozumieť tomu, čo nám bolo povedané a argumentom, ktoré zazneli. Predovšetkým laickí veriaci keď pocítia, že ich naozaj počúvame a berieme vážne, budú mať odvahu povedať nám veci, ktoré skutočne cítia a nie to, čo chceme počuť my. Zhromaždenie apoštolov na sneme v Jeruzaleme sa vyznačovalo schopnosťou počúvať a ich prostredníctvom Boh urobil veľké veci: „*Celé zhromaždenie stíchlo a počúvali Barnabáša a Pavla, ktorí rozprávali, aké veľké znamenia a divy urobil Boh prostredníctvom nich medzi pohanmi.*“ (Sk 15,12)

Prosme o dar získavať, povzbudzovať a počúvať našich spolupracovníkov, bratov a sestry, aby aj v našich časoch Boh konal veľké znamenia a divy.

František Trstenský

Rok kňazov

Rok kňazov, ohlásený našim milovaným pápežom Benediktom XVI., ktorým oslávim 150. výročie smrti svätého Farára z Arsu, Jána Mariu Vianneya, sa blíži. Otvorí ho Svätý Otec 19. júna na sviatok Najsvätejšieho Srdca Ježišovho, ktorý je aj Svetovým dňom modlitieb za posväcovanie kňazov. Ohlásenie Roka kňazov malo pozitívnu odozvu na celom svete, zvlášť zo strany samotných kňazov. Všetci sa chceme rozhodne, úprimne a oduševnene pričiniť o to, aby sa slávil po celom svete – v diecézach, farnostiach, v každej miestnej komunite – a aby sa zapojil aj náš katolícky ľud, ktorý bezpochyby miluje svojich kňazov a chce ich vidieť šťastných, svätých a radostných v ich každodennej apoštolskej práci.

Pre deti a všetky Božie deti

Žalm 43 Túžba za Pánom a za jeho chrámom

Katechéza Jána Pavla II. na všeobecnej audiencii pre veriacich v aule Pavla VI. 6. februára 2002

1. Pred časom pri komentovaní žalmu (42), ktorý predchádza tento, čo sme teraz spievali, sme povedali, že sa úzko spája s nasledujúcim žalmom. Žalmy 42 a 43 tvoria totiž jediný spev, ktorý je rozdelený na tri časti rovnakou antifónou: „Prečo si smutná, duša moja? A prečo sa chveješ? Dúfaj v Pána, lebo ho ešte budem velebíť, spásu mojej tváre a môjho Boha“ (Ž 42, 6. 12; Ž 43, 5).

Tieto slová, ktoré sa podobajú monológovi, vyjadrujú hlboké žalmistove pocity. Nachádza sa ďaleko od Siona, ktorý je východiskovým bodom jeho života, pretože je to privilegované miesto Božej prítomnosti a kultu, ktorý mu vzdávajú veriaci. Preto pociťuje samotu, pretože mu neveriaci nerozumejú, ba dokonca útočia naňho. Tento pocit opustenosti sa ešte zosilňuje mlčaním Boha. Ale žalmista premáha smútok, sám seba naplňa odvahou a posilňuje si nádej: počíta s tým, že ešte bude môcť velebíť Boha, *spásu svojej tváre*.

Aj keď v žalme 43 žalmista ako by hovoril sám k sebe, podobne ako v predchádzajúcom žalme, obracia sa na Boha a prosí vrúcne, aby ho chránil pred protivníkmi. Modliaci sa vyjadruje takmer doslovne výzvu prednesenú v inom žalme (porov. 42, 10) a obracia sa teraz k Bohu skutočne svojím výkrikom v opustenosti: „Prečo si ma odohnal a prečo mám chodiť smutný, keď ma sužuje nepriateľ?“ (Ž 43, 2).

2. Napriek tomu teraz cíti, že temné obdobie odlúčenosti sa končí, a vyjadruje istotu, že sa vráti na Sion a znova nájde Boží príbytok. Sväté mesto už nie je stratenou vlasťou, ako tomu bolo v náreku v predchádzajúcom žalme (Ž 42, 3-4), naopak, je radostným cieľom, ku ktorému sa dal na pochod. Vodcom pri návrate na Sion mu bude *Božia pravda* a *jehosvetlo* (porov. Ž 43, 3). Sám Pán bude posledným cieľom jeho cesty. Výzva ho ako sudcu a záchrancu (porov. v. 1-2). Tri slovesá podčiarkujú prosebné volanie: „Súd ma, rozhodni môj spor, zachráň ma“ (v. 1). Sú to akoby tri hviezdy nádeje, ktoré sa zjavili na temnom nebi skúšky a ohlasujú blížiacu sa rannú rosu spásy. Významný je spôsob, akým číta tento žalm svätý Ambróz, keď prežíva podobnú skúsenosť ako žalmista a aplikuje ju na Ježiša modliaceho sa v Getsemanskej záhrade: „Nechcem, aby si sa čudoval, ak prorok hovorí, že jeho duša je smutná, a to od chvíle, keď sám Pán Ježiš hovorí: ‚Moja duša je smutná až na smrť.‘ Ten, totiž, ktorý vzal na seba naše slabosti, vzal na seba i našu citlivosť, pre ktorú bol smutný až na smrť, ale nie pre smrť. Nemohol totiž vyvolávať záduchivosť pre dobrovoľnú smrť, od ktorej záviselo šťastie všetkých ľudí... Bol preto smutný až na smrť v očakávaní, že milosť bude dovedená k naplneniu. To dosvedčuje jeho slovo, keď hovorí o svojej smrti: ‚Krstom mám byť pokrstený a ako mi je úzko, kým sa to nestane‘ (*Le rimonstranze di Giobbe e di Davide*, VII, 28, Roma 1980, pag. 233).

3. V pokračovaní v žalme 43 sa pred zrakom žalmistu objavuje tak veľmi vytúžené oslobodenie: návrat k prameňu života a spoločenstva s Bohom. „Pravda“, totiž milujúca vernosť Pána, a „svetlo“, to jest zjavenie jeho dobroty, sú zosobnené ako posolkyne, ktoré sám Boh pošle z neba, aby veriaceho vzali za ruku a priviedli ho k vytúženému cieľu (porov. Ž 43, 3).

Veľmi významný je sled etáp približovania sa k Sionu a k jeho duchovnému strediu. Najprv sa objaví svätý vrch, pahorok, kde sa dvíha chrám a Dávidov palác. Potom prichádzajú na rad „strany“, to jest svätýňa na Sione s rozličnými nádvoriami a budovami, ktoré ho utvárajú. Nasleduje Boží oltár, miesto obete a oficiálneho kultu celého národa. Posledným a rozhodujúcim cieľom je sám Boh a radosť, objatie a dôvernosť nájdená u neho, predtým vzdialeného a mlčanlivého.

4. Od tejto chvíle sa všetko stáva spevom, radosťou a sviatkom (porov. v. 4). V hebrejskom origináli sa hovorí o „Bohu, ktorý je radosťou môjho jasaní“. Ide tu o semitský spôsob vyjadrovania superlatívu.

Žalmista tu chce podčiarknuť, že Pán je pôvodcom každého šťastia, je najvyššou radosťou, je plnosťou pokoja.

Grécky preklad Septuaginty sa drží, ako sa zdá, ekvivalentného aramejského výrazu, ktorý naznačuje mladosť a prekladá ho: „K Bohu, ktorý obveseľuje moju mladosť“ a zavádza tak predstavu sviežosti a intenzívnej radosti, ktorú udeľuje Pán. Latinský žaltár Vulgáty, ktorá je prekladom z gréčtiny, hovorí: „Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.“ V tejto forme sa žalm recitoval v predchádzajúcej liturgii na stupňoch oltára ako úvodná modlitba pred stretnutím sa s Pánom.

5. Úvodný nárek v antifóne žalmov 42-43 naposledy sa ozýva v závere (porov. Ž 43, 5). Modliaci sa človek ešte nedošiel k Božiemu chrámu, je ešte zahalený temnotou skúšky; ale už zažiarilo jeho zraku svetlo budúceho stretnutia a jeho pery už poznávajú melódiu spevu radosti. Volanie je tu

biskupi, kňazi a bratia všetkých rádov sa zaujímal o jeho rady, ale mal styky i s panovníkmi rôznych krajín. Známý sa stal aj ako ohnivý kazateľ križiackych výprav. S jeho menom je nerozlučne spojené Vézelay. V tejto burgundskej bazilike predniesol Bernard svoju prvú kázeň na veľkú noc r. 1146 pred Ľudovítom VII. Hovoril tak presvedčivo, že kráľ a všetci šľachtici, ktorí sa tam zhromaždili, prijali dychtivo kríž z rúk opáta z Clairvaux. Z Vézelay odišiel Bernard na sever krajiny do Flander a Porýnia. Všade sa stretával s veľkým nadšením.

Bernard, ktorý mal všetky možnosti ku „kariére“ v cirkevnej hierarchii, zostal po celý život pokorný a skromný. Stelesňoval ideálny obraz mnícha. Všetky čestné úrady, ktoré mu ponúkali, rozhodne odmietal, ako napr. menovanie na biskupa v Janove a Miláne. Svoje najťažšie sklamanie zažil Bernard z Clairvaux, keď druhá krížová výprava, ktorú horlivo podporoval, r. 1149 stroskotala. Z tejto bolesti sa už nikdy úplne nezotavil.

Vo veku 63 rokov Bernard z Clairvaux po ťažkej žalúdočnej chorobe 20. augusta 1153 zomrel, vyčerpaný a vysilený. Bol pochovaný v opátstve Cluny. Dnes má svoj hrob v Clairvaux. Akej vážnosti sa tento mních tešil nielen vo svojej dobe, ale i u cirkevných vedcov a učencov všetkých storočí, ukazujú prívlastky, ktoré Bernard z Clairvaux dostal: arcitec európskeho čítania (Friedrich Heer), vodca a sudca svojej doby (Jozef Lortz), náboženský génius svojej doby (Adolf von Harnack). Pre svoj horlivý spôsob kázania dostal okrem toho titul „doctor melfifluus“ (učiteľ „medetoký“). Pápež Alexander III. vyhlásil Bernarda za svätého už 18. januára 1174. Pápež Pius VIII. ho menoval r. 1830 za učiteľa Cirkvi.

Na zobrazeniach od 15. stor. ho niekedy vidieť s diablom na reťazi ako poukazom na prekonanie všetkých pokušení. Takáto socha z 15. storočia je v kostole Santa Maria Maggiore v Ríme. Ďalej máva pri sebe kríž, umrlčiu lebku, nástroje utrpenia, ruženec alebo bieleho psíka, čo poukazuje na legendu, že Bernardova matka pred jeho narodením mala sen, že porodí bieleho psa, ktorý zdvihne svoj hlas proti nepriateľom.

Podľa www.knazi.sk pripravil oMZ.

Farské aktuality:

- **19. júna** od 20:00 bude nočné bdenie v katedrálnom chráme pri príležitosti započatia Roka kňazov ;
- **27. júna** sa uskutoční stretnutie otca arcibiskupa a metropolitu Jána Babjaka SJ s prvoprijímajúcimi deťmi a rodinami, na ktoré Vás srdečne pozývame. Svätá liturgia bude v Jakubanoch (okr. Stará Ľubovňa) a ďalší program pod Staroľubovnianskym hradom;
- **28. júna o 10:00** prijme v Katedrálnom chráme náš diakon Peter Demjanovič sviatosť kňazstva. Táto sv. liturgia je zároveň odpustovou slávnosťou pri príležitosti sviatku sv. Jána Krstiteľa – patróna „katedrály“ a archieparchie;
- **28. júna** bude odpustová slávnosť aj na Soľnej Bani;
- v čase letných prázdnin – **od 01.07. do 31.08.2009** sa sv. liturgie ani sv. omše **v Kaplnke Božieho milosrdenstva sláviť nebudú;**
- **od 1. júla sa chrám na Soľnej Bani bude rekonštruovať.** Z tohto dôvodu sa sv. liturgie na Soľnej Bani asi sláviť nebudú (iba ak v Kaplnke sv. Rochusa);
- **2. júla náš chrámový zbor STAUROS** bude doprevádzať spevom slávnostnú svätú liturgiu na **Mariánskej hore v Levoči o 13:00;**
- **5. júla** Peter Demjanovič bude sláviť v našom farskom chráme **primičnú sv. liturgiu o 10:00;**
- **19. júla** sa v katedrálnom chráme uskutoční odpustová slávnosť pri príležitosti sviatku bl. hieromuč. Pavla Petra Gojdiča.

Má to byť pozitívny a do budúcnosti zameraný rok, v ktorom chce Cirkev prostredníctvom masmédií povedať predovšetkým kňazom, ale aj všetkým kresťanom i svetskej spoločnosti, že je na kňazov hrdá, že ich miluje a ctí si ich, obdivuje ich a s vďačnosťou uznáva ich pastoračnú prácu a svedectvo života. Naozaj, kňazi sú dôležití nielen kvôli tomu, čo robia, ale aj sami osebe. Žiaľ, je pravda, že v súčasnosti sa niektorí kňazi – ako sa ukázalo – dostali do veľmi vážnych problémov a obvinení. Je nevyhnutné, aby sa tieto záležitosti vyšetrili, náležite odsúdili a potrestali. Ide však o prípady, ktoré sa týkajú veľmi malého percenta kléru. Prevažná väčšina kňazov sú ľudia veľkej osobnej bezúhonnosti, ktorí sú oddaní svojej službe; sú to muži modlitby a pastoračnej lásky, ktorí celú svoju existenciu vkladajú do naplnenia svojho povolania a poslania, často s veľkými osobnými obetami, ale vždy s opravdivou láskou k Ježišovi Kristovi, k Cirkvi a k ľuďom, solidárni s chudobnými a trpiacimi. A práve preto je Cirkev hrdá na svojich kňazov na celom svete.

Nech sa tento rok stane príležitosťou prežívať obdobie intenzívneho prehlbovania kňazskej identity, teológie katolíckeho kňazstva a mimoriadneho zmyslu pre povolanie a poslanie kňazov v Cirkvi a v spoločnosti. To si bude vyžadovať študijné semináre, rekolekcie, duchovné cvičenia zamerané na kňazstvo, konferencie a teologické semináre na našich cirkevných fakultách, vedecké výskumy i publikácie na danú tému.

Keď Svätý Otec počas príhovoru 16. marca t.r. adresovaného plenárnemu zasadaniu Kongregácie pre klérus ohlásil Rok kňazov, povedal, že tento mimoriadny rok má za cieľ „napomôcť úsilie kňazov o duchovnú dokonalosť, od ktorej predovšetkým závisí účinnosť ich služby“. Z tohto dôvodu to má byť zvláštnym spôsobom rok modlitby kňazov, s kňazmi a za kňazov, rok obnovy spirituality kňazstva a jednotlivých kňazov. Eucharistia je v tomto kontexte srdcom kňazskej duchovnosti. Bude sa môcť rozvinúť aj eucharistická adorácia na posvätenie kňazov a duchovné materstvo rehoľníčok, zasvätených žien a laičiek voči jednotlivým presbyterom, ako to prednedávnom navrhla naša kongregácia, čo zaiste prinesie ovocie posvätenia.

Nech je to zároveň rok, v ktorom sa preskúmajú konkrétne podmienky a materiálne zdroje na živobytie našich kňazov, keďže v mnohých častiach sveta často žijú v situáciách veľkej chudoby a strádania.

Nech je to tiež rok, počas ktorého sa budú konať náboženské a verejné slávnosti, aby privádzali ľudí v miestnych katolíckych spoločenstvách k modlitbe, uvažovaniu, sláveniu ako aj k náležitému ucteniu si svojich kňazov. V cirkevnom spoločenstve je slávnosť veľmi srdečnou udalosťou, ktorá je výrazom a posilnením kresťanskej radosti, vychádzajúcej z istoty, že Boh nás miluje a slávi s nami. Bude to príležitosť na rozvíjanie ducha komúnie a priateľstva medzi kňazmi a spoločenstvami, ktoré sú im zverené.

Dalo by sa menovať ešte mnoho ďalších aspektov a iniciatív, ktoré môžu obohatiť Rok kňazov, no prenechávame ich pastoračnej tvorivosti miestnych cirkví. Preto by bolo dobré, aby každá biskupská konferencia, každá diecéza a každá farnosť či miestne spoločenstvo pripravili čo najskôr konkrétny vlastný program na tento mimoriadny rok. Samozrejme, je dôležité začať tento rok nejakým významným podujatím. Preto pozývame miestne cirkvi, aby sa 19. júna – v deň, keď Svätý Otec v Ríme otvorí Rok kňazov – zúčastnili na jeho otvorení, najlepšie účasťou na nejakom osobitnom liturgickom obrade a slávnosti. Tí, čo môžu prísť do Ríma na otvorenie tohto roka, prídu tiež na to, aby svojou účasťou vyjadrili podporu tejto šťastne zvolenej iniciatívy pápeža. Boh, bezpochyby, požehná toto úsilie svojou veľkou láskou a Panna Mária, Kráľovná kňazov, sa bude zaiste modliť za každého z vás, drahí kňazi.

Cláudio kardinál Hummes. *Emeritný arcibiskup zo São Paulo Prefekt Kongregácie pre klérus*

Životopis svätca: Sv. Ján Mária Vianney, kňaz (1786-1859)

Sviatok: 4. august (rímsky kalendár) Význam mena Ján: *Boh je milostivý (hebr.)*

Sv. Ján Mária Vianney sa narodil 8. mája asi osem kilometrov severovýchodne od Lyonu 1786 v Dardilly, čo bola pomerne veľká obec vo Francúzsku. Jeho rodičia boli zbožní a dobrí

ľudia. Okrem neho mali ešte päť detí a každé z nich dostalo do mena zasvätenie Panne Márii. Od malička boli vychovávaní vo veľkej úcte k Pánu Bohu a od malička prejavoval záujem o veci duchovného charakteru. Od narodenia mal však prudkú povahu. Sám si dával s ňou veľa námahy, aby ju skrotil. Darilo sa mu. Bol poslušný a matka ho dávala za vzor aj ostatným súrodencom.

Počas francúzskej revolúcie, ktorá vypukla, keď mal Ján len tri roky, sa ešte viac celá rodina utiekala k Pánu Bohu, potajme chodili na sv. omše a v dome ukrývali kňazov. Keď mu zverili otcovské stádo, vždy nosil so sebou sošku Panny Márie. Zorganizoval aj ostatných malých pastierikov a spoločne vytvárali procesie, modlili sa. On ich napomínal, aby nekliali, aby boli poslušní. Ak boli chudobnejší, podelil sa s nimi o to, čo mal.

V zime roku 1795 navštevoval súkromnú školu v dedine. Robil veľké pokroky. V trinástich rokoch prijal prvé sv. prijímanie. Keď mal dvadsať rokov, prijal birmovanie. Hneď po birmovke sa vrátil domov, aby pomáhal na gazdovstve. Túžil však stať sa kňazom. Matka bola nadšená, no otec ho nechcel pustiť. Nebolo peňazí na štúdium, Ján mal už priveľa rokov na také štúdium a otec ho chcel mať radšej doma. Nakoniec mu však dovolil chodiť do malej farskej školy v Écully, ktorú tam otvoril ich farár Charles Balley. Ján mal však veľmi slabú pamäť a veľké medzery vo vedomostiach. Najmä latinčina mu robila veľké problémy. Modlil sa, zapieral, chytala sa ho nechuf. Vykonal si púť k hrobu sv. Františka Regis a to mu dodalo odvahu a trochu sa zlepšil v škole.

V roku 1809 však musel narukovať. Zanedlho na vojne ochorel a dva roky býval v malej dedinke v horách, kde učil deti a povzbudzoval ich svojim zbožným životom. Podľa štátu však bol dezertér a musel sa skrývať. Až roku 1811 udelili amnestiu všetkým zbehom z vojska, a tak sa mohol vrátiť domov.

Mal dvadsaťšesť rokov, keď začal študovať filozofiu vo Verrieres. Štúdium mu išlo veľmi slabo. V roku 1813 nastúpil do seminára v Lyone, no nespravil skúšky a do vyšších ročníkov nepostúpil. Farár Balley ho potom

doma doučoval, no ani to nepomohlo. Balley dosiahol, aby ho vyskúšali vo francúzštine. To skúšajúcich uspokojilo. Videli jeho zbožnosť, a tak sa Ján mohol stať subdiakonom, diakonom a nakoniec v roku 1815 kňazom. Jeho prvé miesto bolo kaplánka v Écully. Sprvu nemohol svedeať, až po čase mu dali dekrét na svedeanie. Jeho svedeanica však bola vždy obľahnutá ľuďmi, ktorí si žiadali jeho radu a duchovnú pomoc.

V roku 1817 zomrel farár Balley. Sám Vianney ho zaopatril a odprevadil na cestu do večnosti. V roku 1818 vymenovali Jána za administrátora do obce Ars-Dombes, ktorá sa stala samostatnou farnosťou až roku 1821. Jána tam poslali so slovami: „Je to malá obec a niet v nej veľkej lásky k Bohu, vy ju tam zasejte!“

Ars bola dedinka asi tridsať kilometrov od Lyonu. Mala iba dvestotridsať obyvateľov a bola povestná svojou bezbožnosťou. Kostol opustený, štyri krčmy boli otvorené takmer nonstop, chýbala úcta medzi ľuďmi, nočné zábavy a hýrenia ničili mravnosť, opilstvo prekvitalo. Keď Ján prišiel, dal sa ihneď do roboty. Vyčistil kostol, faru zariadil len najnutnejším nábytkom, spával na zemi, spánok si skracoval a vždy pred spaním sa bičoval. Desať rokov si varil len sám a stále to isté jedlo, len aby ho udržalo pri živote. Navštevoval svojich farníkov, najmä chudobných a pre každého mal milé slovo. Do kostola zadovážil nový oltár, rúcha a pristaval kaplnky. Osem rokov tvrdo bojoval so zlovykom kľatia v dedine. Dvadsaťpäť rokov mu trvalo, kým sa podarilo odstrániť hriechne tance. Raz sa stalo, že prišiel do verejnej miestnosti, tanečníkov vyhnal, hudobníkom a

hostinskému zaplatil škodu. V kaplnke sv. Jána Krstiteľa dal napísať výstižný nápis: „Jeho hlava bola cenou za tanec.“

Ján Mária Vianney bol malej a chudej postavy, vlasy mu padali až na ramená, mal vysoké čelo a ohnivé oči mali v sebe nezvyčajné čaro. Vedel aj zavtipkovať. Výsledky jeho namáhavej práce sa dostavovali pomaly, ale isto. Zbožné duše prijímali jeho reformy s radosťou a mali ho v úcte. Takých však bolo málo. Viac bolo takých, ktorým tento farár prekážal. Na biskupský úrad preto písali zlomyseľné listy a ponosovali sa naňho. Arcibiskup však situáciu poznal a Jána plne podporoval. Po čase sa začal kostol naplňovať. Ľudia prestali pracovať v nedeľu. Už nebolo počuť kľatia, v rodinách zavládli kresťanské zvyky. Ján založil Dom prozreteľnosti pre dievčatá a siroty zo svojej farnosti. Použil na to svoje dedičstvo.

Od roku 1820 chodieval kázavať aj do okolitých farností, konal misie. V roku 1832 vypukla vo Francúzsku cholera. Ľudia začali hľadať útechu u farára v Arse. To bol začiatok mnohých pútí. Ľudia z celého Francúzska a všetkého druhu chodievali do Arsu, aby mohli vidieť farára, vyspovedať sa u neho a dostať radu. Odhaduje sa, že ročne navštívilo Ars asi stotisíc ľudí. No ani diabol ho nenechal na pokoji. Trápil farára hrmotom, buchotom, nedal mu spať, snažil sa ho znechutiť. Iba posledné roky života mal farár od neho pokoj. Keďže

PREDSTAVUJEME UČITEĽOV CIRKVI - sv. Bernard z Clairvaux

Sviatok: 20. august (rímsky kalendár)

Opäť a učiteľ Cirkvi, narodil sa okolo r. 1090 vo Fontaines-les-Dijom vo Francúzsku ako tretí zo siedmich detí burgundského šľachtica Tezelina na rodinnom zámku. Spolu so svojimi štyrmi bratmi a asi 30 mladými mužmi vstúpil Bernard vo svojich 22 rokoch r. 1112 do reformovaného kláštora Citeaux, prvého kláštora cisterciánskeho rádu, založeného r. 1098 Róbertom z Molesme. Už o tri roky neskôr sa stal vo svojich 25 rokoch zakladajúcim opátom kláštora Clairvaux. Za svojho života založil takmer 70 ďalších kláštorov.

Bernard z Clairvaux, ktorý vošiel do histórie ako „druhý zakladateľ“ cisterciánskeho rádu, udržoval vzťahy v ďalších štyroch desaťročiach až do svojej smrti s takmer všetkými veľkými osobnosťami svojej doby. Nielen pápeži,

Prevzaté z www.knazi.sk, upravil oMZ